

Juleaften 2005

I bibelen er der to fortællinger om julen. En halvbarsk og en helbarsk. Den halvbarske er den, vi hørte for lidt siden med kejser Augustus, der befalede, at der skulle holdes folketælling i hele verden. Det halvbarske er, at den højgravide Maria og hendes trolovede Josef skulle jages ud af deres hjem midt om vinteren på grund af denne folketælling.

Så vidt vides var meningen med denne folketælling, at den skulle levere grundlaget for at opkræve skat til kejseren. Hvis det holder stik, så kunne man jo synes, at Maria og Josef lige så godt kunne komme til at betale skat, hvis skattefogeden var kommet til Nazareth, hvor de boede. Det havde i hvert fald været nemmere for Maria og Josef, og måske mange andre, som også var jaget ud på rejse.

Når så vi går ind i fortællingen om Maria, der nedkommer i Bethlehem, så må vi sige, at nok var det for dårligt, at der ikke var plads til dem i herberget, men værre var det så heller ikke. En behjerttet bondemand gav dem lov til at være i kostalden, og der var læ for vind og vejr. Der var lidt varme fra køerne, og der var en krybbe, der kunne bruges til barneseng. Så helt galt var det ikke.

De var jo heller ikke flygtninge. Godt nok lå Bethlehem i en anden provins end Nazareth, og folk talte med lidt anden accent end derhjemme, men det var trods alt landsmænd, de var iblandt. Det var ikke udlændinge, der talte et uforståeligt sprog. Josef og Maria behøvede derfor ikke at føle sig ganske fremmed og fortabt i Bethlehem, og i øvrigt varede det vel ikke så længe, før de kunne rejse den forholdsvis korte vej hjem til Nazareth.

Nej, så er den anden fortælling om julen anderledes barsk. I den er der ikke nogen folketælling. Der optræder ikke nogen kejser Augustus. Til gengæld optræder der en Herodes, der var konge i Jerusalem, og gik under navnet Herodes den Store.

Han får en dag besøg af tre vise mænd fra Østerland. Disse vise mænd fra Østerland – eller konger, som man tidligt forestillede sig, at det må have været – dukker pludselig op i kong Herodes borg for at spørge om vej til et nyfødt barn, der skal være jødernes nyfødte konge. Vi har ellers ikke hørt noget om disse vise mænd, men pludselig er de der. Anledningen er, at de har set en ny stjerne på himlen over

jødeland, og denne nye stjerne tyder de som tegn på, at en konge er født.

De vise mænd er altså stjernetydere. Men hvorfor er de mon rejst den lange vej for at finde det barn, hvis stjerne de har set? Jo, de er rejst den lange vej for, som de selv siger, at tilbede barnet. Vi hører ikke, hvad de vise mænd siger, da de finder det nyfødte barn i Bethlehem, men vi hører, at de bøjer sig ned og tilbeder barnet og giver det gaver: »Guld, røgelse og myrrha skær«. I en af egnens kirker har vi den smukkeste afbildning af denne situation, nemlig alterbilledet i Nørre Næraa kirke. Vi ser de hellige 3 konger knælende foran Maria med det lille barn. De hylder barnet, som var det Gud selv de hylde. Altertavlen i Nørre Næraa er i virkeligheden en ikon. Den, der betragter billedet, og har øjne at se med og hjerte til at tro med, kan se, at det lille Jesus barn er søn af Gud i det høje.

De vise mænd er gode mænd. De kommer for det gode, de kommer med fred og drager af sted fra Bethlehem med fred. Men de vender ikke tilbage til Jerusalem med besked til kong Herodes, sådan som de ellers havde fået besked på af ham. De var i en drøm blevet advaret af Gud, hører vi. De har med andre ord gennemskuet kong Herodes' motiver. De ser ganske klart, at det ikke er for det gode, at kong Herodes ønsker at vide, hvor barnet er, for at han kan komme og tilbede det.

Kong Herodes var jo berygtet for sin brutalitet. Hans ærbødighed for det lille barn var det rene hykleri. Det viste sig kort efter, da han erfarede, at de vise mænd ikke kom tilbage og gav ham besked om, hvor han kunne finde den nyfødte konge. Det, som kong Herodes var ude på, var at få ram på den nyfødte kongesøn. Da han ikke målrettet kunne gå efter det ene barn, lod han i stedet foranstalte en massakre på alle drengbørn på to år og derunder i Bethlehem omegn. Det er den egn, der hedder Rama. Ordet »ramaskrig« er gået ind i sproget som et minde om denne ugerning.

Men Jesus undgik den onde kong Herodes' forsøg på at komme ham til livs. For straks efter, at de vise mænd fra Østerland var draget bort fra Bethlehem, havde Josef nemlig en drøm, hvor han blev advaret mod kong Herodes. I drømmen får han besked på at flygte, nærmere betegnet flygte til Ægypten, som var det mest oplagte tilflugtsted dengang for folk, der havde brug for asyl.

Josef og Maria brød op fra Bethlehem i nattens mulm og mørke og flygtede til Ægypten med det lille barn. Og der blev de, indtil de hørte, at Herodes var død.

Se denne fortælling er mere barsk end den første, fordi den handler om, at en familie må flygte ud af landet for at redde et nyfødt barn fra dem, der vil barnet til livs. Familien bliver flygtninge på grund af personlig forfølgelse.

Det gode ved fortællingen er, at familien fik asyl i Ægypten uden problemer. De fik lov at være der, til Herodes var død, og de kunne rejse hjem igen. Man spørger sig selv, hvad der var sket, hvis den hellige familie var flygtet til Danmark anno 2005. Her i landet er vi jo eksperter i at smide asylsøgere ud, hvis vi på nogen måde kan komme af sted med det. Selv folk, der har opholdt sig i landet i flere år – måske på grund af langsommelig sagsbehandling – og reelt har haft asyl, de bliver alligevel sendt ud af landet uden hensyn til de menneskelige omkostninger.

Jeg bliver nødt til at nævne et par eksempler på, hvilken behandling mennesker kan komme ud for, der har søgt tilflugt i vores land:

I marts måned i år blev to piger på 20 og 25 år, Linda og Sally, sat på et fly til Syrien, eskorteret af 4 betjente. Siden har ingen hørt livstegn fra dem.

Disse to piger havde været her i 5 år, lært sig dansk og var topmotiveret for at blive integreret i det danske samfund. Men deres fejl var, at de var kommet i klemme ved forældrenes skilsmisse. Den syriskfødte far var muslim og den pakistanskfødte mor var kristen. Pigerne blev kristne som moderen. Det korte af det lange er nu, at pigerne og deres mor var kommet til Danmark, fordi moderen havde slægtninge her.

Pigerne frygtede for at komme til Syrien. Dels havde de aldrig boet i det land, og dels frygtede de for, hvilken behandling de ville få i et islamisk samfund, når de var gået over til den kristne religion.

Men de blev altså udvist af landet efter 5 års kamp for at få lov til at være her. Danmark havde ikke plads til dem. Og hvad der er blevet af dem, ved ingen. Hvis de lever, har de i hvert fald ikke haft mulighed for at sætte sig i forbindelse med omverdenen.

Det andet eksempel er en sag fra landsbyen Assens ved Mariager, hvor der bor en lille flygtningefamilie: Valentina, 23 år, kosovo-albaner fra Kosovo, og hendes mand Mirsad, 29 år, serber af albansk afstamning, og deres lille datter Kaltrina, som er født her i landet.

Problemet er, at de danske myndigheder kun vil tillade, at den ene af barnets forældre bliver i landet. Sagen er, at Valentina har fået asyl, men er syg efter de begivenheder, der førte til, at hun måtte flygte fra Kosovo. Hendes mand, Mirsad, har fået endeligt afslag på asyl. Han skal forlade sin syge kone og sit lille barn. Men måske har de danske asylmyndigheder forestillet sig, at hele familien rejser ud af landet? Problemet er bare, at familien ikke kan tage til Kosovo, fordi man der ikke tager imod tilbagevendende syge flygtninge. De kan heller ikke tage til Serbien, fordi Mirsad er af albansk afstamning, og i øvrigt blev mishandlet af serberne, fordi han ikke ville skyde på sine egne.

Det korte af det lange er, at Danmark åbenbart ikke har plads til en familie som denne. »Der er stadig ikke plads i herberget« – eller der er kun plads i herberget til den ene halvdel af familien. Den anden halvdel kan bare tage og forsvinde.

Der er et begreb, der hedder »nytårsforsætter«. Det betyder, at man lover et eller andet, der skal blive anderledes i det ny år. »Nytårsforsætter« er et godt ord. For det er godt, når mennesker forsøger at holde sig selv og hinanden fast på, at der er noget, der skal være anderledes. Noget, der skal være bedre.

Men måske skulle vi indføre begrebet »juleforsætter«. Måske kunne julen få os til at se at fatte det forsæt, at vi som mennesker og som nation vil til at udvise lidt mere gæstfrihed mod de mennesker, der har søgt beskyttelse i vores del af verden. Vi kunne i det mindste begynde at behandle de mennesker ordentligt, der allerede er her i landet og måske har været her i flere år.

Det er ikke så mange uger siden, at vi i landets kirker hørte evangeliet, hvor Kristus taler om, at »jeg var sulten, og I gav mig noget at spise. Jeg var tørstig, og I gav mig noget at drikke. Jeg var fremmed, og I tog imod mig. Jeg var nøgen, og I gav mig tøj. Jeg var syg, og I tog jer af mig. Jeg var i fængsel, og I besøgte mig. « Men så spørger de retfærdige: Herre, hvornår så vi dig, og gjorde de ting, der

her er nævnt? Og svaret fra Kristus er: »Alt, hvad I har gjort mod en af disse mine mindste brødre, det har I gjort imod mig«.

Omvendt forholder det med de uretfærdige: De må finde sig i at få dette at høre: »Alt, hvad I ikke har gjort mod en af disse mindste, det har I heller ikke gjort mod mig«.

Der kan ikke være tvivl om, at den fremmede iblandt os er vores næste. Der kan ikke være tvivl om, at skal Danmark fortsat gælde for en kristen nation, så er det vores nationale pligt at komme den fremmede i møde med al den hjælp og beskyttelse, som den fremmede har brug for. Vi har så rigeligt råd til det. Vi, der bor i et af verdens rigeste lande.

Nu gælder det bare om, at vi lader hjertet tale og fatter en godt juleforsæt. Både de af os, der har direkte ansvar for den behandling, vi giver de fremmede, og så de af os, der ikke har de fremmede og deres ve og vel tæt på. Vi har et desto større ansvar for at tale ordentligt om de fremmede i landet og på den måde bidrage til, at de bliver ordentligt behandlet.

Glædelig jul og et godt kristeligt nytår. Amen.